

Magyarország védett állatai

NEDVES RÉTEK VÉDETT MADARAI

**Magyar Diafilmgyártó Vállalat
Budapest, 1987**

Magyarországon 358 madárfaj található, amelyek egy része állandóan nálunk tartózkodik; másik részük az úgynevezett vonuló madarak, amelyek tavasszal érkeznek hozzánk, itt költenek és nevelik fel fiókáikat, a tél beállta előtt melegebb vidékekre költöznek.

Az utóbbi évtizedekben az intenzív mező- és erdőgazdálkodás, a környezet fokozódó szennyeződése és a nagymértékű urbanizáció következtében egyre inkább szűkül a vadon élő madarak élőhelye, egyre nehezebben találnak maguknak táplálékot. A felelőtlen légpuskázás, a fészekaljok esztelen pusztítása is pótolhatatlan károkat okoz, különösen a ragadozó madarak között. Mindez a szakemberek szerint újabb és újabb fajokat fenyeget végleges kipusztulással; a Magyarország területén élő madárfajok közül eddig már 320-at kellett védetté nyilvánítani.

Mindnyájunktól függ, hogy sikerül-e érvényt szerezni természetvédelmi törvényeinknek, sikerül-e megóvni hazánk felbecsülhetetlen természeti értékeit, csodálatos növény- és állatvilágát!

Színes diasorozatunkban eredeti élőhelyükön mutatunk be néhányat a hazánkban élő 320 védett madárfajból. A madarak külső morfológiai leírása szűkszavú; inkább a képek szemléltető erejére hagyatkozunk. Viszont előfordulási helyüket, fontosabb életjelenségeiket részletesebben ismertetjük, feltüntetett eszmei értékükből pedig — mely 500-tól akár 50.000 Ft-ig is terjedhet — védettségük fokára, egyedszámuk alakulására lehet következtetni.

1. Goda (*Limosa limosa* L. 1758)

Vonuló madár, mely hozzánk márciusban érkezik s ősszel, augusztusban, szeptemberben kel ismét útra a Földközi-tenger környéki téli szállása felé. Zsombékos réteken, lápokon költ. Hazánkban rendszeresen fészkel. A fiókák fészekhagyók, felszáradás után azonnal követik az anyjukat. Leeresztett halastavak iszapjában, olykor százas csapatokba összeverődve, apró rákokskákra, férgekre vadásznak.
Eszmei értéke: 1.000 Ft.

2. Piroslábú canko (*Tringa totanus* L. 1758)

A magyarországi mocsarak, lápok, nedves rétek, szikes tavak jellegzetes madara. Télen a folyópartok

és az iszapzátonyok környékén is előfordul. Zombékos, nedves réteken, fűcsomók között fészkel. Vigyázó, éber madár, gyanús jelre fejével sűrűn biccent. Vonuló madár.

Eszmei értéke: 1.000 Ft.

3. *Függőcinege* (Remiz pendulinus L. 1758)

Nagyon kicsi énekesmadár. Mocsarak, folyók, tavak partját szegélyező nyárasokban, égeresekben él. Ág végére függesztett fészke a legmesteribb építmény valamennyi európai madár fészke közül. Fűzek és nyárasok pelyhes barkáit szövö össze faháncsszalakkal, s a teljesen zárt fészkekre kürtőszerű bejárónyílást készít. Magyarországon rendszeres, de csak elszórtan előforduló költőfaj. Állandó madarunk.

Eszmei értéke: 1.000 Ft.

4. *Gyurgyalag* (Merops apiaster L. 1758)

Színes tollazatáról, hosszú, hajlott csőréről és megnyúlt középső farktollairól könnyen felismerhető. Tisztásokkal váltakozó bokros, fás területek lakója. Lőszfalak, homokbányák, folyópartok meredek falába vájt üregekben telepesen fészkel. Hazánkban több vidéken is költ. Repülő rovarokra: lepkékre, szitakötőkre, darazsakra vadászik. Vonuló madár.

Eszmei értéke: 30.000 Ft.

5. *Citromsármány* (Emberiza citrinella L. 1758)

Mezőgazdasági területek, utak, bokros legelők, bozotos nyílt területek lakója. Talajon vagy bokrok tövében, árokparton fészkel. Hazánkban gyakori költőfaj. Állandó madarunk. Télen csapatosan jár, és a lakott területekre is behúzódik.

Eszmei értéke: 1.000 Ft.

6. *Vörös gém* (Ardea purpurea L. 1766)

Mocsarak, növényzettel benőtt vizesárok, sűrű nádasok, árterek madara. Nyílt vizeken ritkábban halászik, rendszerint a sűrű növényzet között keresi táplálékát. Telepesen költ, néha más fajok közelében. Fészket a sűrű nád közé építi. Hazánkban rendszeresen költ. Vonuló madár.

Eszmei értéke: 1.000 Ft.

Írta: Kristó László

Fényképezték a Nimród Fotóklub tagjai;

Szűcs László 1, Szalánczy Béla 2, 3, 6.

dr. Pallós Csaba 4, Nagy Gy. György 5.

Lektorálta; Homonnay Zsombor

Szerkesztette; B. Zsédenyi Judit